

عطر شقایق

شرح فارسی

کنز الدقائق

مؤلف:

امام عبدالله بن احمد بن محمود حافظ الدین
ابوالبرکات نسفی، فقیه و مفسر حنفی، متوفای (۷۱۰ هجری قمری)

ترجمه و شرح:

فیض محمد فرقانی

جلد دوم

عطر شقایق شرح کنزالدقایق جلد دوم

سرشناسه: فرقانی. فیض محمد

عنوان و نام پدیدآور: عطر شقایق

تألیف: احمد بن محمود نسفی

مشخصات نشر: تربت جام: ۱۳۹۸ امام

محمد غزالی.

مشخصات ظاهری: ۴۲۰ ص

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۳-۵۲-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیفا

موضوع: فقه

موضوع: فقه احناف

شرح رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ ۴۱ الف ۸/ز bp۱۳۶/

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۲۱۲

شماره کتابشناسی ملی: ۴۳۷۲۷۶۷

تألیف: احمد بن محمود نسفی

مترجم: فیض محمد فرقانی

ناشر: امام محمد غزالی

نوبت چاپ: ۱۳۹۸

قطع: وزیری

تیراژ: ۱۰۰۰

قیمت دوره ۳ جلدی: ۲۰۰۰۰۰ تومان

شابک دوم: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۳-۵۲-۶

شابک دوره ۳: ۹۷۸-۶۲۲-۶۳۵۳-۵۳-۳

مرکز پخش: تربت جام - انتشارات امام محمد غزالی (رح) ۰۹۱۵۱۲۶۶۵۸۷

مقدمه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ». (بقره: ۳۲)

«منزهی تو، ما چیزی جز آنچه به ما آموخته ای نمی دانیم و تودانا و حکیمی». «سُبْحَانَ الَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ وَمِنْ أَنْفُسِهِمْ وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ». (یس: ۳۶)

«تسبیح و تقدیس خداوندی را سزا است که همه نرها و ماده ها را آفریده است، اعم از آنچه از زمین می روید، و از خود آنان، و از چیزهائی که ایشان نمی دانند». خالقا! قطره های را به سوی ایستادن عظیم و موج جامعه بزرگوار اهل سنت می فرستم قبولش بفرما. آمین.

پیامی زمزگان تر می فرستم کتابی به خون جگر می فرستم
سزد گر بخندند بر خامی من که خرما به سوی هجر می فرستم
اللهم صل على محمد وعلى آله واصحابه اجمعين. اما بعد:

■ حکمت ازدواج: ازدواج نخستین سنگ بنای تشکیل خانواده و جامعه است که تاثیر عمیقی در صعود یا سقوط آن دارد و دارای نتایج و حکمت های زیادی می باشد، از جمله: ارضای غریزه جنسی، عفاف و پاک دامنی، تولید و تکثیر نسل، آرامش و سکون زوجین در سایه همدیگر و ده ها نتیجه دیگر که دانشمندان اسلامی کتاب های ویژه و قطوری در این خصوص نوشته اند. مکتب اسلام با ارمغان آسمانی خویش، ازدواج را مهم و مقدس دانسته و جوانان امت را بدان تشویق نموده است، چنانچه عبدالله ابن مسعود رضی الله عنه می گوید: رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: «ای گروه جوانان! هرکس از شما توان مالی دارد، پس ازدواج کند، زیرا ازدواج نگاه شهوانی را می کاهد و پاک دامنی را محکم تر می کند، و کسی که توان مالی ندارد، بر او لازم است که روزه بگیرد، زیرا روزه غریزه جنسی را سست و فروکش می کند». ^(۱)

۱- «يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ مَنِ اسْتَظْلَعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَغْضُ لِلْبَصَرِ وَأَخْصَنُ لِلْفَرْجِ، وَمَنْ لَمْ يَسْتَظْلَعْ فَلْيَعْلَيْهِ بِالصُّومِ، فَإِنَّهُ لَهُ وَجَاءٌ». (مُتَّفَقٌ عَلَيْهِ)

■ ازدواج از این دیدگاه که عاملی برای نجات از آلودگی فرد و جامعه، سببی برای نجات از تنهایی و موجهی برای بقا و گسترش نسل است، خود داری از آن سبب نا به هنجاری رفتار و اخلاق و فساد شخصیت و حتی بیماری های جسمی و روحی می گردد. بنابراین والاترین نعمت برای یک مرد وزن از دیدگاه اسلام، تشکیل خانواده است. ازدواج از نظر اسلام پیمان مقدسی است که با تعهدات محکم جانبین، زندگی آنان را براساس مقررات و آداب خاصی به هم گره می زند که در اسلام به نام «نکاح» و «عقد» تعبیر شده است. خانواده در واقع مرکز ثروتهای جامعه و کانون تولید و پرورش شخصیتها است. نقش خانواده در عظمت و وحدت و سربلندی جامعه فوق العاده اساسی است.

■ هدف از ازدواج، هم برای مرد و هم برای زن، دادن پاسخ مثبت به سنت الهی و تکثیر نسل است، چنانچه خداوند متعال می فرماید: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا». (نساء: ۱)

«ای مردمان! از (خشم) پروردگارتان بپرهیزید. پروردگاری که شما را از یک انسان بیافرید و (سپس) همسرش را از نوع او آفرید، و از آن دو نفر مردان و زنان فراوانی (بر روی زمین) منتشر ساخت. و از (خشم) خدائی بپرهیزید که همدیگر را بدو سوگند می دهید؛ و بپرهیزید از این که پیوند خویشاوندی را گسیخته دارید، زیرا که بیگمان خداوند مراقب شما است».

■ حکمت از ازدواج براساس این دو اصل، ملاک دین و نجابت و حفظ عفاف است، بدین جهت است که ازدواج و نسل مؤمن مقدس و طاهر می گردد و از دیدگاه اسلام زن به زمین کشاورزی تشبیه شده است، چنانچه خداوند متعال می فرماید:

«نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأَتُوا حَرْثَكُمْ أَنِّي سَتِّئْتُمْ وَقَدِّمُوا لَأَنْفُسِكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَيِّرِ الْمُؤْمِنِينَ». (بقره: ۲۲۳)

«زنان شما محلّ بذرافشانی شما هستند، پس از هراهی که می خواهید به آن محلّ درآئید، و برای خود (با انتخاب همسران شایسته و پرورش فرزندان صالح و بایسته، توشه ای) پیشاپیش بفرستید، و خویشتن را از خدا بر حذر دارید و بدانید که شما او را ملاقات خواهید کرد، و مرّده بده به مؤمنان (که با رعایت حدود دین، سعادت اخروی و رضایت پروردگار را به دست خواهند آورد)».